

شرنگ توافق

پیشخوان

روزنامه جروزالم پست، چاپ رژیم اشغالگر صهیونیستی دیروز تقریباً تمام صفحه نخست خود را به مذاکرات هسته‌ای ایران اختصاص داده بود. در نیم‌صفحه چپ این روزنامه آخرین تحولات از آخرین شنب مذاکرات در وین را انعکاس داده و نوشته بود وزرای خارجه ایران و گروه ۵+۱ به توافق نهایی نزدیک‌تر از همیشه شده‌اند. در نیم‌بخش راست این روزنامه تصویری از لیخند ظریف در بالکن هتل کوپورک وین را منتشر کرده و در کنار آن به سخنان هشدارآمیز بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی درباره گزینه‌های روی میز این رژیم از جمله اقدام نظامی یکجانبه علیه تاسیسات هسته‌ای ایران حتی با وجود توافق اشاره کرده بود، احتمالی که غالب کارشناسان آن را نزدیک به صفر می‌دانند.

توافق در قلب پنبه جهان پرتنش

توافق نهایی

ایران و گروه

۵+۱ بر سر برنامه

هسته‌ای ایران

می تواند یکی از

مازیار آقازاده

M.Aghazadeh@fdn.ir

سرفصل‌های نوین در روابط بین‌الملل باشد.

در منطقه‌ای که گرفتار ناآرامی و جنگ‌های داخلی، مداخلات

خارجی، سستی‌های قومیتی و فرقه‌ای و انوعاد و اقسام

شکاف‌های اجتماعی است، حل دیپلماتیک یک موضوع

ثبات و صلح به‌شمار می‌رود. ایران و اعضای گروه ۵+۱

در این آزمون مهم موفق شدند و توانستند به‌رغم کوهی از

بی‌اعتمادی متقابل و موانع و سنگ‌اندازی‌های مخالفان توافق

از هر سو، روی متنی مشترک به توافق برسند. بدون تردید این

توافق یک دستاورد برای تاریخ دیپلماسی است و می‌تواند

سرفصلی برای زیست بهتر در ایران و جهان باشد.

در دنیای که بهانه برای ستیز پرشمار و موانع برای سازش

بسیار است، توافق جامع هسته‌ای که در دو سوی آن دو کشور

ایران و ایالات متحده آمریکا به‌عنوان دو دولت متخاصم

ایستاده‌اند، اتفاقی نادر و رویدادی مهم تلقی می‌شود.

این دستاورد با وجود سنگ‌اندازی‌های داخلی و خارجی در

هر دو کشور ایران و آمریکا به دست آمده و طبیعی است که

مخالفان توافق هسته‌ای با این توافق، سلاح‌های خود را غافل

نخواهند کرد. به عبارت دیگر توافق جامع هسته‌ای آغاز یک

فرآیند دشوار و گام به گام است. مهم‌ترین دلیل دشواری این

فرآیند، دشمنان متنفذ آن و خاصیت مرحله به مرحله بودن

توافق نهایی است که هر طرفی به تنهایی می‌تواند با نقض

تعهدات، آن را از حیز انتفاع ساقط کند. به زبان ساده‌تر از این

پس نقض تعهدات از طرف دو سوی معامله هسته‌ای در حکم

دمیدن در تنور مخالفان توافق خواهد بود.

ایران و آمریکا بنا به دلایل بسیار به یکدیگر اعتماد ندارند اما

در قفره مذاکرات هسته‌ای در دو سال گذشته قوای اجراییه

دو کشور تلاش کردند سنگ‌بنای توافق هسته‌ای را با سنجش

میزان اراده سیاسی برای توافق بر موضوعی مشخص (برنامه

هسته‌ای ایران) محکم کردند. این محکم و این آزمون هم‌ایک

بار رسیدن به یک متن جامع حاصل شده است اما این بدان

معنا نیست که اختلافات ایران و آمریکا به پایان راه رسیده

است، هر چند می‌توان این برداشت را کرد که اگر توافق

نهایی هسته‌ای به خوبی اجرا شود و حداقل میزان رضایت

و اعتمادسازی در جانیه بین دو طرف شکل بگیرد، الگوی

توافق در موضوع هسته‌ای را می‌توان به دیگر حوزه‌های

مورد اختلاف تعمیم داد.

ایران و آمریکا به‌رغم داشتن تضاد منافع در موضوعات

منطقه‌ای و بین‌المللی در برخی مسائل و مشکلات منطقه‌ای

و بین‌المللی اشتراک منافع دارند. همسکاری در حوزه‌های

مشترک می‌تواند هزینه را برای هر دو طرف کاهش دهد و

منافع حاصل از این همکاری به سود همه بازیگران منطقه‌ای

و بین‌المللی باشد. مهم‌ترین پیامی که می‌توان از توافق

هسته‌ای ایران و گروه ۵+۱ برداشت کرد این واقعیت است که

ظرفیت‌ها و قابلیت‌های ملی کشوری به نام ایران در منطقه‌ای

به پهنای خاورمیانه آنقدر گسترده است و هزینه ستیزی با

این کشور آنقدر بالاست که هر بازیگری – حتی ابرقدرتی

چون ایالات متحده آمریکا – را به کنار گذاشتن رویکردهای

ستیزجویانه و پیگیری روش‌های دیپلماتیک ملزم می‌سازد.

دستاورد توافق هسته‌ای هر چند با هزینه‌ای گران و گراف به

دست آمده است اما در صورت تداوم و تعمیم این الگو در

سیاست خارجی می‌تواند علاوه‌بر موضوع هسته‌ای میوه‌های

بیشتری از این شاخسار را نصیب کشور کند.

یادداشت

مهم‌ترین پیامی که می‌توان از توافق هسته‌ای ایران و گروه ۵+۱ برداشت کرد این واقعیت است که ظرفیت‌ها و قابلیت‌های ملی کشوری به نام ایران در منطقه‌ای به پهنای خاورمیانه آنقدر گسترده است و هزینه ستیزی با این کشور آنقدر بالاست که هر بازیگری – حتی ابرقدرتی چون ایالات متحده آمریکا – را به کنار گذاشتن رویکردهای ستیزجویانه و پیگیری روش‌های دیپلماتیک ملزم می‌سازد

جهان

www.Farhikhtegan.ir

Wed | 15 Jul 2015 | vol.07 | No. 1709

چهارشنبه ۲۴ تیر ۱۳۹۴ | ۲۸ رمضان ۱۴۳۴ | ۱۵ جولای ۲۰۱۵ | شماره ۱۷۰۹

گزارش تحلیلی فرهیختگان از پیامدهای منطقه‌ای و جهانی یک توافق خوب

اهتزاز پرچم پدران ما

در این موارد موضوعی نزدیک به روسیه

دارد. همچنین روس‌ها برای پایان دادن

به سنگ‌اندازی‌های برخی کشورهای

منطقه در جریان مذاکرات، موفق به

عقد قراردادهای میلیاردی برای تاسیس

نیروگاه‌های هسته‌ای با این کشورها

شدند که در وضعیت فعلی اقتصادی این

کشور و تحریم‌هایی که روزانه از سوی

غرب برای محدود کردن مسکو وضع

می‌شود، بسیار حیاتی و اثرگذار است.

جمهوری خلق چین به‌عنوان دومین

اقتصاد جهان، از پتانسیل اثرگذاری

قابل توجهی در روند مذاکرات هسته‌ای

میان ایران و ۵+۱ برخوردار بود، اما قبل

از آخرین هفته این گفت‌وگوها، از

این تسوان بالقوه خود استفاده چندانی

نمی‌کرد. چین که به‌دلیل وزنه سنگین

خود در معادلات جهانی از ابتدای وضع

تحریم‌های یک‌جانبه علیه ایران، زیر بار

آنها نرفته و تقریباً اغلب

آنها را نادیده می‌گرفت،

منافع چندانی در مذاکرات

نداشت اما تهران همواره

امیدوار بود با استفاده از

روابط دوستانه و حجم

مبادلات مالی که با پکن

دارد، دولت‌مردان چینی را

به همراهی با مواضع خود

ترغیب کند؛ تلاشی که

اغلب کاملاً بی‌نتیجه بود

و چین از حضور اثرگذار

در مذاکرات خودداری

می‌کرد. این بی‌عملی تا

به آنجا پیش رفت که سال

قبل و در جریان مذاکرات

دور هشتم وین، چین

تنها در سطح مدیرکل در

کوپرگ حاضر شد و وزیر امور خارجه

این کشور، به‌دنبال اعتراض ایران، در

روز آخر آن دور در بین حضور یافت.

در آخرین فصل این مذاکرات، چین نیز

رویه سیاسی خود را تغییر داد و یک هفته

در سطح وزیر پای میز بازی نشست.

پکن از دیرباز با وجود شباهت نظام

کمونستی حاکم بر آن، رقابت پشت پرده

و علنی شدیدی با همسایه شمالی خود

دارد و باتوجه به قرارداد ۴۰۰ میلیارد

دلاری که با مسکو به امضا رسانده،

ترجیح داد با استفاده از پیامدهای توافق

هسته‌ای ایران، قیمت انرژی مصرفی

خود را کاهش داده و خون تازه‌ای به

اقتصاد صنعت عظیم کشورش که از

افت بازار بورس نیز رنج می‌برد، جاری

سازد. بدون شک چین یکی از بیشترین

منافع را در دوران لغو تحریم‌های بانکی

اکنون و در پایان این

روند تاریخی، یک عزم

حقوقی بین‌المللی نیز

برای نخستین بار به نام

ایران تغییر کرده است

و آن عبور بدون جنگ از

محدودیت‌ها و طردهایی

است که تحت فصل

هفتم منشور سازمان

علیه تهران وضع شده

بود؛ تاکنون هیچ کشوری

قبل از ایران طی عمر

خونریزی و جنگ از

چنین قطعنامه‌هایی

نشده بود

اکنون و در پایان این

روند تاریخی، یک عزم

حقوقی بین‌المللی نیز

برای نخستین بار به نام

ایران تغییر کرده است

و آن عبور بدون جنگ از

محدودیت‌ها و طردهایی

است که تحت فصل

هفتم منشور سازمان

علیه تهران وضع شده

بود؛ تاکنون هیچ کشوری

قبل از ایران طی عمر

خونریزی و جنگ از

چنین قطعنامه‌هایی

نشده بود

اکنون و در پایان این

روند تاریخی، یک عزم

حقوقی بین‌المللی نیز

برای نخستین بار به نام

ایران تغییر کرده است

و آن عبور بدون جنگ از

محدودیت‌ها و طردهایی

است که تحت فصل

هفتم منشور سازمان

علیه تهران وضع شده

بود؛ تاکنون هیچ کشوری

قبل از ایران طی عمر

خونریزی و جنگ از

چنین قطعنامه‌هایی

نشده بود

اکنون و در پایان این

روند تاریخی، یک عزم

حقوقی بین‌المللی نیز

برای نخستین بار به نام

ایران تغییر کرده است

و آن عبور بدون جنگ از

محدودیت‌ها و طردهایی

است که تحت فصل

هفتم منشور سازمان

علیه تهران وضع شده

بود؛ تاکنون هیچ کشوری

قبل از ایران طی عمر

خونریزی و جنگ از

چنین قطعنامه‌هایی

نشده بود

اکنون و در پایان این

روند تاریخی، یک عزم

حقوقی بین‌المللی نیز

برای نخستین بار به نام

ایران تغییر کرده است

و آن عبور بدون جنگ از

محدودیت‌ها و طردهایی

است که تحت فصل

هفتم منشور سازمان

علیه تهران وضع شده

بود؛ تاکنون هیچ کشوری

قبل از ایران طی عمر

خونریزی و جنگ از

چنین قطعنامه‌هایی

نشده بود

اکنون و در پایان این

روند تاریخی، یک عزم

حقوقی بین‌المللی نیز

برای نخستین بار به نام

ایران تغییر کرده است

و آن عبور بدون جنگ از

محدودیت‌ها و طردهایی

است که تحت فصل

هفتم منشور سازمان

علیه تهران وضع شده

بود؛ تاکنون هیچ کشوری

قبل از ایران طی عمر

خونریزی و جنگ از

چنین قطعنامه‌هایی

نشده بود

اکنون و در پایان این

روند تاریخی، یک عزم

حقوقی بین‌المللی نیز

برای نخستین بار به نام

ایران تغییر کرده است

و آن عبور بدون جنگ از

محدودیت‌ها و طردهایی

است که تحت فصل

هفتم منشور سازمان

علیه تهران وضع شده

بود؛ تاکنون هیچ کشوری

قبل از ایران طی عمر

خونریزی و جنگ از

چنین قطعنامه‌هایی

نشده بود

اکنون و در پایان این

روند تاریخی، یک عزم

حقوقی بین‌المللی نیز

برای نخستین بار به نام

ایران تغییر کرده است

و آن عبور بدون جنگ از

محدودیت‌ها و طردهایی

است که تحت فصل

هفتم منشور سازمان

علیه تهران وضع شده

بود؛ تاکنون هیچ کشوری

قبل از ایران طی عمر

خونریزی و جنگ از

چنین قطعنامه‌هایی

نشده بود

اکنون و در پایان این

روند تاریخی، یک عزم

حقوقی بین‌المللی نیز

برای نخستین بار به نام

ایران تغییر کرده است

و آن عبور بدون جنگ از

محدودیت‌ها و طردهایی

است که تحت فصل

هفتم منشور سازمان

علیه تهران وضع شده

بود؛ تاکنون هیچ کشوری

قبل از ایران طی عمر

خونریزی و جنگ از

چنین قطعنامه‌هایی

نشده بود

اکنون و در پایان این

روند تاریخی، یک عزم

حقوقی بین‌المللی نیز

برای نخستین بار به نام

ایران تغییر کرده است

و آن عبور بدون جنگ از

محدودیت‌ها و طردهایی

است که تحت فصل

هفتم منشور سازمان

علیه تهران وضع شده

بود؛ تاکنون هیچ کشوری